

Արմավիրի մարզի <<Մերձավանի միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝ Չ.Ստեփանյան

Թեմատիկ պլանավորում

2022-2023 ուստարի

Տարեկան

Առարկան *Հայոց պատմություն*

Դասարան *VII*

Ժամաքանակ *68 ժամ*

Ուսուցիչ *Լարսոնի Մարգարյան*

Պահպանված է ուսպլանով նախատեսված ժամաքանակը

Փոխտնօրեն՝ Է.Թորոսյան

Համապատասխանում է պետական չափորոշիչին և ծրագրին

Մ/մ նախագահ՝ Վ.Սարգսյան

Թեմատիկ պլանավորում
 «Հայոց պատմություն»
 7-րդ դասարան
 Շաբաթական 2 ժամ
 Տարեկան 68 ժամ
 Դասագիրք՝

Հայոց պատմություն (Միջին դարեր) : Դասագիրք հանրակրթական դպրոցի 7-րդ դասարանի համար / Վ. Բարխուդարյան, Ա. Հակոբյան, Հ. Հարությունյան և ուրիշ./ -Եր., «Մանար», 2019

դաս	ժամ	էջ	թեմա
Ներածություն			
Նպատակ	Նպաստել «Հայոց պատմություն» առարկայի 7-րդ դասարանի բովանդակային հիմնական նյութի, հայոց պատմության IV -XVII դարի կեսերն ընկած ժամանակահատվածի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ Ընդհանուր գծերով ներկայացնել 7-րդ դասարանի «Հայոց պատմություն» առարկայի ուսումնական տարվա ընթացքում անցնելիք նյութի ընդհանուր բովանդակությունը, Թվարկել հայ ժողովրդի պատմության IV -XVII դարի կեսերն ընկած ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները: ձևակերպել միջին դարերի պարբերացումը, բնութագրել ժամանակաշրջանը		
1	1	6	Ներածություն
Բաժին 1 Հայաստանը վաղ միջնադարում			
Թեմա I Ավատատիրության հաստատումը և քրիստոնեության տարածումը Հայաստանում			
Նպատակ	Նպաստել Հայաստանում ավատատիրության հաստատման և քրիստոնեության տարածման մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, նշանավոր գործիչների գործունեությունը բացատրելու, բնութագրելու, համեմատելու, եզրահանգումներ անելու, տեսակետ հայտնելու, գնահատելու, արժևորելու կարողությունների ձևավորմանը:		
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ ներկայացնել և բացատրել ավատատիրության էությունը ավատատիրական հասարակության հիմնական դասերը, բանակի կառուցվածքը թվարկել հողատիրության ձևերը, գործակալությունները բացատրել «Գահնամակ» և «Զորանամակ» հասկացությունները բնութագրել Թադեոս և Բարդուղիմեոս առաքյալներին և նրանց գործունեությունը արժևորել քրիստոնեության և հայոց եկեղեցու դերակատարությունը մեր պատմության ընթացքում		

2	1	7-10	Դաս 1. Ավատատիրության ձևավորումը Հայաստանում
3	1	10-11	Դաս 2. Պետական կառավարման համակարգը
4	1	12-15	Դաս 3. Քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն
5	1	16	Կրկնություն

Թեմա II
Պայքար թագավորական իշխանության ամրապնդման համար:

Նպատակ	Նպաստել Արշակունյաց արքայատոհմի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, թագավորական իշխանության ամրապնդման համար պայքարի, զարգացման ընթացքի ու անկման հետ կապված կարևոր իրադարձությունները, փաստերը բացատրելու, նշանավոր արքաների, գործիչների գործունեությունը համեմատելու, գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը:		
Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Արշակունյաց արքայատոհմի նշանավոր արքաների, Հայաստանի բաժանումների և Արշակունի-ների թագավորության թուլացման և անկման հետ կապված կարևոր փաստերը: Պարզաբանել Արշակունիների արքայատոհմի ժառանգորդ դառնալու առանձնահատկությունները: 		

6	1	17-19	Դաս 1. Թագավորական իշխանության ամրապնդման քաղաքականությունը:
7	1		Գործնական աշխատանք
8	1	20-22	Դաս 2. Արշակ II-ի և Պապ թագավորի ջանքերը կենտրոնական իշխանության ուժեղացման ուղղությամբ:
9	1	23-25	Դաս 2. Պապ թագավորը և Մեծ Հայքի թագավորության հզորության վերականգնման նրա փորձերը:
10	1	27-28	Դաս 3. Մեծ Հայքի թագավորության թուլացումն ու անկումը:
11	1	29-31	Դաս 3. Մեծ Հայքի թագավորության թուլացումն ու անկումը:
12	1	33	Կրկնություն
13	1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք

Թեմա III
Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը V դարում

Նպատակ	Նպաստել 5-րդ դարում հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու և 5-րդ դարի ազատագրական պայքարի դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:		
Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել Վարդանանց և Վահանանց պատերազմների ժամանակը, կարևոր դրվագները, դեկավարներին Վարդանանց և Վահանանց պատերազմների դեպքերը ներկայացնել ժամանակագրական հաջորդականությամբ, 		

			<ul style="list-style-type: none"> արժևորել 5-րդ դարի ազատագրական պայքարի դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ
14	1	34-35	Դաս 1 Պարսից քաղաքականությունը Հայաստանում
15	1	36-39	Դաս 2 Վարդանանց պատերազմը: Ավարայրի ճակատամարտը
16	1	40-41	Դաս 2 Վարդանանց պատերազմը: Ավարայրի ճակատամարտը
17	1	43-46	Դաս 3 Վահանանց ապստամբությունը
18	1	48	Կրկնություն
Թեմա IV Հայաստանը VI- IX դարերում			
Նպատակ		Նպաստել՝ VI- IX դարերի հայոց պատմության վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման հետ կապված հիմնական փաստերը, իրադարձությունները բացատրելու, համեմատելու, տարանջատելու, գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել VI դարում Հայաստանում Բյուզանդիայի վարած քաղաքականության և հակաբյուզանդական ելույթների ու ապստամբությունների հետ կապված կարևոր փաստերը, դեպի Հայաստան արաբական արշավանքների ժամանակը, 652 թ. հայ-արաբական պայմանագրի կնքման վայրը, կնքող անձանց, Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման հետ կապված հիմնական փաստերը թվարկել Հուստինիանոս I-ի ռեֆորմները, Արևելյան Հայաստանի վարչական ու տնտեսական կյանքում պարսից արքունիքի կատարած փոփոխությունները, ազատագրական պայքարի առանձին դրվագներ, համեմատել Մամիկոնյան և Բագրատունի իշխանական տոհմերի դիրքորոշումն ազատագրական պայքարի ուղիների վերաբերյալ 	
19	1	48-52	Դաս 1. Արևմտյան Հայաստանը VI դարում
20	1	53-56	Դաս 2. Արևելյան Հայաստանը VI դարում
21	1	57-59	Դաս 3. Արաբական խալիֆայությունը և Հայաստանը: /
22	1	60-64	Դաս 3. Արաբական խալիֆայությունը և Հայաստանը: /Հայաստանն արաբական խալիֆայության կազմում
23	1	65-67	Դաս 3. Արաբական խալիֆայությունը և Հայաստանը: / Հայաստանի անկախության վերականգնումն ու ամրապնդումը /
24	1	68	Կրկնություն
Թեմա V Հայկական մշակույթը V-IX դարերում			
Նպատակ		Նպաստել՝ V-IX դարերի Հայկական մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք	

			արտահայտելու, հայոց գրերի գյուտը և ոսկեդարյան մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ			<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել հայոց գրերի ստեղծման ժամանակը, գրերի գյուտին աջակցող պետական գործիչներին, V - IX դդ. կրթության, գիտության և արվեստի հետ կապված կարևորագույն փաստերը, բացատրել Քերթոզահայր, «Թագուհի թարգմանութեանց», «Ոսկեդար» տերմինների բացատրությունը արժևորել հայոց գրերի գյուտը և ոսկեդարյան մշակույթի ձեռքբերումները
25	1	70-72	Դաս 1.Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը,Դպրոցը.
26	1	73-76	Դաս 2.Գրականությունը և պատմագրությունը
27	1	76-78	<u>Դաս 3.Փիլիսոփայությունը և բնական գիտությունները</u>
28	1	78-80	Դաս 4.Ճարտարապետությունը և արվեստը
29	1	81	Կրկնություն
30	1	82	1-ին բաժնի ամփոփում
Բաժին II			
Հայաստանը զարգացած միջնադարում			
Թեմա VI - Հայաստանի Բագրատունյաց թագավորությունը			
Նպատակ			Նպաստել Բագրատունյաց արքայատոհմի և Ենթակա թագավորությունների առաջացման վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, թագավորության հաստատման, զարգացման ընթացքի, անկման հետ կապված կարևոր փաստերը, իրադարձությունները նշանավոր արքաների, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, գնահատելու, արժևորելու, դիրքորոշում արտահայտելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ			<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Թվարկել Բագրատունյաց արքայատոհմի թագավորներին ըստ ժամանակագրական հաջորդականության, Ներկայացնել և բացատրել Ենթակա թագավորությունները, դրանց առաջացման ժամանակը, Տարբերակել պետականության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները, զարգացման առանձնահատկությունները և անկման պատճառները Առանձնացնել տնտեսության հիմնական ճյուղերը Բացատրել թագավորի, իշխանաց իշխանի, հայոց սպարապետի գործառույթները, բանակի կառուցվածքը Արժևորել պետականության վերականգնման

			կարևորությունը
31	1	83-86	Դաս 1-2 Հայաստանի անկախության վերականգնումն ու ամրապնդումը
32	1	87-90	Դաս 1-2 Հայաստանի անկախության վերականգնումն ու ամրապնդումը
33	1	91-96	Դաս 3 Հայաստանը X դարի 30-ական թվականներից մինչև XI դ. սկզբները
34	1	97-100	Դաս 4 Բագրատունյաց թագավորության քաղաքական մասնատումը
35	1	100-103	Դաս 5 Անիի թագավորության անկումը
36	1		Կրկնություն
37	1	103-108	Դաս 6 Բագրատունյաց Հայաստանի տնտեսությունը: Պետական կարգը
38	1	103-108	Դաս 6 Բագրատունյաց Հայաստանի տնտեսությունը: Պետական կարգը
39	1		Գործնական աշխատանք
Թեմա VII Հայ ժողովրդի պայքարն օտար նվաճողների դեմ: Զաքարյաններ			
Նպատակ		Նպաստել Օտար նվաճողների դեմ հայ ժողովրդի մղած պայքարի և Զաքարյանների վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:	
.Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • առանձնացնել դեպի Հայաստան սելջուկ-թյուրքերի և և մոնղոլների արշավանքների հետ կապված որոշ փաստեր • թվարկել Հայաստանի կիսանկախ թագավորություններն ու իշխանությունները և Զաքարյանների կողմից ազատագրված տարածքները • համեմատել սելջուկների և մոնղոլների արշավանքները և դրանց հետապնդած նպատակները 	
40	1	111-114	Դաս 1.Սելջուկ- թյուրքերը և Հայաստանը
41	1	115-117	Դաս 2. Հայաստանը Զաքարյանների օրոք
42	1	115-117	Դաս 2. Հայաստանը Զաքարյանների օրոք /
43	1	118-121	Դաս 3.Հայաստանը և մոնղոլները
44	1	122	Կրկնություն
Թեմա VIII Կիլիկյան Հայաստանը			
Նպատակ		Նպաստել Կիլիկյան Հայաստանի մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, Կիլիկիայի հայկական թագավորության կարևոր փաստերը իրադարձությունները, նշանավոր գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, դրանց վերաբերյալ	

			<p>դիրքորոշում հայտնելու, Կիլիկիայի հայոց պետության տեղն ու դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ գնահատելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:</p>
Վերջնարդյունքներ			<p>Կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Կիլիկիայի տեղը, դիրքը և պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները, Հայկական իշխանությունների և դրանց առաջացման ժամանակաշրջանը Ռուբինյան իշխաններին և նրանց հետ կապված կարևոր իրադարձությունները, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման ժամանակը, այդ տոհմի որոշ ներկայացուցիչների գործունեությունը, բանակի կառուցվածքը բնութագրել Ռուբինյան և Հեթումյան նշանավոր գահակալներին, բացատրել մոնղոլների հետ դաշնակցելու պատճառները թվարկել տնտեսության հիմնական ճյուղերը, որոշ պաշտոնյաների գործառույթները,
45	1	123-126	Դաս 1. Հայերը Կիլիկիայում
46	1	126-130	Դաս 2. Ռուբինյան իշխանության առաջացումն ու ամրապնդումը
47	1	131-136	Դաս 3. Թագավորության հռչակումը: Լևոն Մեծագործ
48	1	131-136	Դաս 3. Թագավորության հռչակումը: Լևոն Մեծագործ
49	1	136-144	Դաս 4. Հեթումյան արքայատոհմի Հաստատումը: Հեթում I: Թագավորության թուլացումն ու անկումը
50	1	136-144	Դաս 4. Հեթումյան արքայատոհմի Հաստատումը: Հեթում I: Թագավորության թուլացումն ու անկումը
51	1	144-147	Դաս 5. Կիլիկյան Հայաստանի տնտեսությունը: Պետական կարգը
52	1	148	Կրկնություն
<p>Թեմա IX Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում</p>			
Նպատակ			<p>Նպաստել X-XIV Հայկական մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:</p>
Վերջնարդյունքներ			<p>Կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել X - XIV դդ. հայ մշակույթի ուղղությունները, գործիչներին կրթօջախները, գիտության և արվեստի կարևոր բնագավառները Բացատրել և արժևորել X-XIV դարերում հայ մշակույթի վերածննդի պայմանները

53	1	149-151	Դաս 1. Մշակույթի զարգացման նախադրյալները, կրթական գործը
54	1	151-152	Դաս 2. Գիտությունը
55	1	152-153	Դաս 2. Գիտությունը
56	1	153-155	Դաս 3. Գրականությունը :
57	1	155-159	Դաս 4. Արվեստը
58	1	159	Կրկնություն
59	1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
<p>Բաժին III Հայաստանը ուշ միջնադարում</p>			
<p>Թեմա X, Հայաստանի կեցությունը XV դարում Թեմա XI Հայաստանը թուրք-պարսկական պատերազմների շրջանում</p>			
Նպատակ		Նպաստել՝ XV դարից մինչև XVII դարի կեսերը ժամանակահատվածի հայոց պատմության մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի փաստերը, իրադարձությունները, հասկացությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, գնահատելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ		<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել XV դարում Հայաստան արշաված օտար նվաճողների մասին, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսությունն Էջմիածնում վերահաստատվելու ժամանակը և նախաձեռնողներին, XVI - XVII դդ. թուրք-պարսկական պատերազմների որոշ իրադարձությունների մասին Բացատրել՝ մելիք, մելիքություն, էյալեթ (վիլայեթ), խանություն, պարոնտեր հասկացությունները: գնահատել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանում իրենց գոյությունը պահպանած իշխանությունների կարևոր դերը: 	
60	1	161-164	Դաս 1 Հայաստանը XV դարի առաջին կեսին
61	1	164-167	Դաս 2 Ամենայն Հայոց կաթողիկոսության վերահաստատումը Էջմիածնում:
62	1	169-170	Դաս 1 Հայաստանի առաջին բաժանումը Պարսկաստանի և Օսմանյան Թուրքիայի միջև:
63	1	171-174	Դաս 2 Հայաստանը XVII դարի առաջին կեսի թուրք-պարսկական պատերազմների շրջանում:
64	1	176-178	Դաս 3. Պայքար Հայաստանի ազատագրության համար XV- XVI դարում:
<p>Թեմա XII Հայկական մշակույթը XV դարից մինչև XVII դարի առաջին կես</p>			

Նպատակ			Նպաստել՝ XV դարից մինչև XVII դարի առաջին կեսն ընկած ժամանակահատվածի հայկական մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ			Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել և բացատրել XV - XVII դդ. հայ մշակույթի առանձնահատկությունները և նշանավոր գործիչներին, գրքերը, կրթական համակարգի և տպագրության ձեռքբերումները, հայկական տպագրության հիմնադրին, ժամանակը, վայրը համեմատել տպագրության վայրերը և դրանցում տպագրված արժևորել մշակույթի ձեռքբերումները
65	1	180-182	Դաս 1 Հայկական մշակույթի զարգացման պայմանները: Դպրոցը: Տպագրությունը
66	1	182-184	Դաս 2.Գիտությունը և արվեստը
67	1	185	Կրկնություն
68	1		Ամփոփում